

PERIÓDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

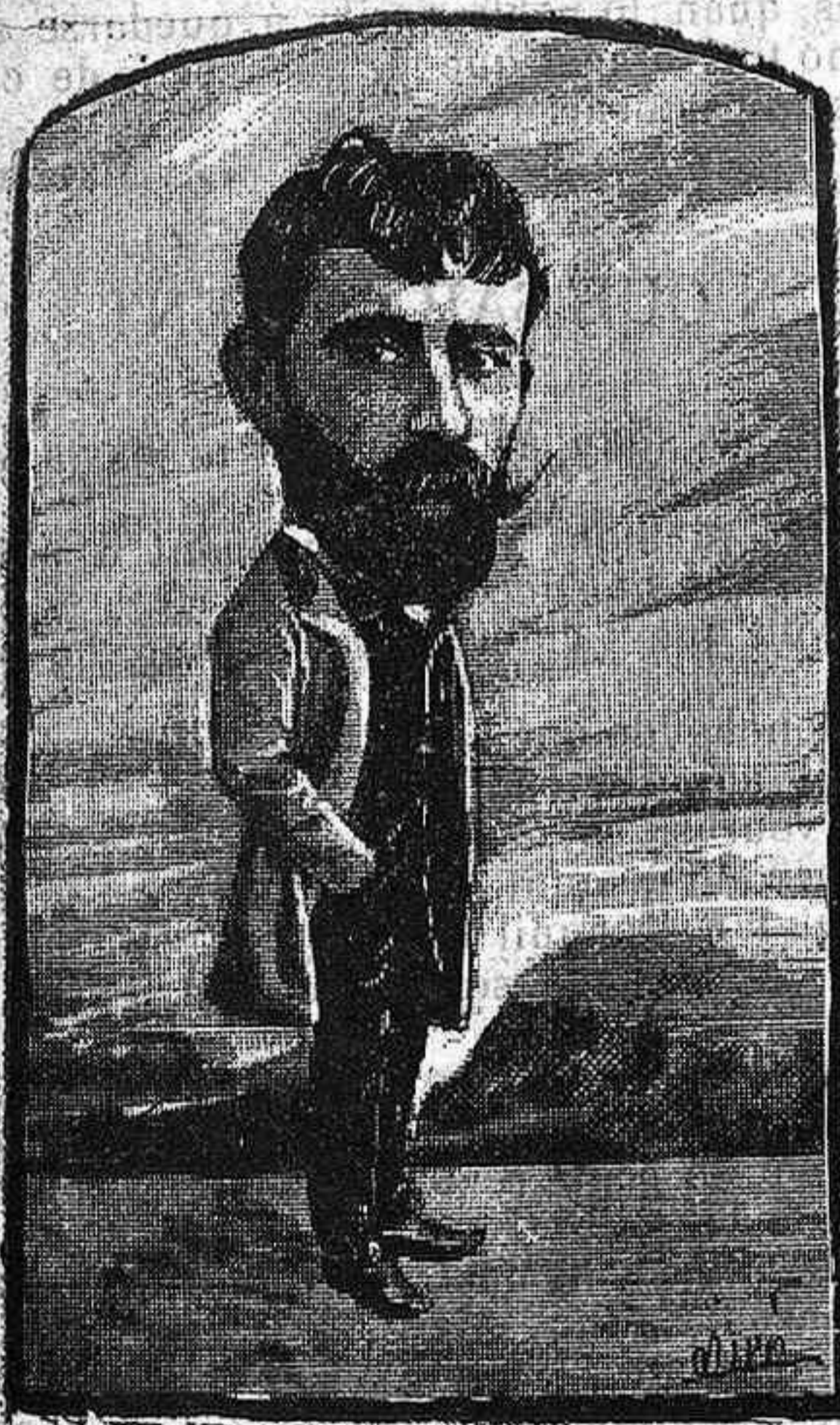
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

E. MEIFREN.

Un aixerit paysatjista
que pinta ab garbo y vigor
y en lo ram de las marinas
ja no tè competidor.

VERDURA.

Preparinse per rebre dintre de poch temps una gran sorpresa: Barcelona está a punt de cambiar d'apellido.

Fins ara se li deya *la ciutat dels comptes*: d'aquí endavant se titularà *la ciutat dels jardins*.

Ja poden mirar pèl cantó que vulgan: no trobaran res més que jardins acabats, jardins a mitj fer y jardins en preparació.

Barcelona está enjardinada,

¿quí la desenjardinará?

Lo desenjardinador que la desenjardini

... bon favor 'ns farà.

Al principi la gent s'ho mirava ab certa indiferencia y hasta alguns aplaudian l'afició *jardineresca* del nostre benemérit arcalde.

—¡Per supuesto!—deyan molts.—Un jardí no deixa de ser un adorno com qualsevol altre, y no es Barcelona una ciutat tan bonica, que pugua queixarse de massa llochs de recreo y pública expansió.—

Pero avuy la cosa ha adquirit un caràcter tan alarmant, que 'ls barcelonins están escamats de veras.

Allí hont menos se pensa, salta un jardí.

Un pas més, y Barcelona 's converteix en un inmens hort de 'n Fabá.

Lo furor del arcalde ja no tè fré ni aturadero. ¡Jardins, jardins, més jardins!

Aquest dia un que 'l coneix m'ho deya:

—Ara com ara la gran preocupació del ciutadà benemérit es la floricultura. Passa 'ls dias capficat, rascantse 'l clatell y a cada moment se li sent dir:—¿Ahont redimontri podriam fer un altre jardinet?... Antigüament no somiava sinó truytas: ara sempre somia flors y violas y cabellera de la reyna.—

La veritat es que aviat no sabrem per hont girarnos, y fins es molt possible, si la pluja de jardins augmenta, que 'ns vejém obligats á transitar per dalt dels terrats.

Un hom al vespre se 'n va á retiro sense pensar bè ni mal, y l'endemà dematí 's lleva ab tota ignocencia y surt al carrer.

— ¡Y ara! ¿qu' es aquest trasbals? Las pedras arrancadas, las aceras á can Pistras, la terra remoguda.... ¿qué hi fan aquí?—

Y 'l municipal de punt, que generalment sempre está enterat de lo que no li importa, s' adelanta ab tota la seva prossopopeya, y 'ls respon:

— ¡Pues qué quiere vosté que hagan! Un char-dinet.

— ¿Un jardí? ¡quina ocurrencia! ¿que no veuen que aquí hi fa nosa.... ¿Per hont passarem ara 'ls vehins?

— Interinament no se pot salir de casa. Después veremos. Crech que se ordenará que 'l públich pase por las cloacas.—

Y á propòsit de cloacas. A la plassa de Santa Ana hi han obert una gran rasa, que sembla que ha de servir per un claveguera.

Pero aixó no més ho sembla; perque allí en realitat lo que tractan de ferhi es un jardí, en forma de llargandaix.

Los propagandistas de la exposició defensen aquesta inundació floral, y afirman que aixó, á més de embellir molt á Barcelona, farà que 'ls extranjeros que hi vinguin formin bon concepte de nosaltres.

— Una ciutat plena de jardins—diuen— demostra que t'è gust y quartos.—

¡Cá barret! Lo que demostra es que t'è moltes aúfábregas y maria-lluissas.

A mi 'm sembla que ja ho estich veient. No serán poch los extranjeros que al observar la abundancia de verdura que brilla per tot arréu, obrirán ab tota calma la seva cartera d' apuntes de viatge, y escriurán:

«Barcelona es un ciutat primitiva: la urbanisació dels carrers no 's coneix encara; per tot hi neixen herbas y altres vegetals que dificultan la circulació, y donan á la antigua colonia cartaginesa un aspecte sumament agreste.»

Altres potser encara anirán més enllá, y apuntarán las sevas impresions d' aquesta manera:

«La ciutat de Barcelona no es en rigor una ciutat. Més aviat pot dirse qu' es una planura bastant accidentada, completament cuberta de verdissas, entre las quals, de tan en tan, s' hi troba alguna casa y un que altre fanal, perque 'l viatjer que s' hi arrisca de nit no s' extravii.»

Per més que tractantse de don Francisco de Paula jo ja no extranyo res, pues s'è que del seu cacúmen no 'n pot sortir altra cosa que extravagancias ó primeras pedras, hi volgut indagar quina era la causa de aquest furor pel jardins que á última hora se li ha declarat.

Uns me deyan que ho fa per estalviarse empedrat y entarugats de fusta.

Altres m' asseguravan que 'l seu plan es demostrar que la seva administració t'è bonas arrels, y en cas de que algú ho dupti, ensenyarli las arrels dels arbres dels célebres jardins.

Altres creyan que ho fa perque sí.

Altres suposavan que ho fa perque no.

Pero al últim vaig toparme ab un que va donarme la clau del enigma:

— Ho fa per veure si cubrint á Barcelona de vert, li tapa 'l color roig del rubor de las sevas gallas.

La saragata que entre 'ls barcelonins s' ha armat desde que la *jardinera* s' ha apoderat dels seus carrers y plassas, es indescriptible. Cadascú hi diu la seva: los uns se contentan ab riurese'n; los altres murmuran en veu baixa; pero la majoria crida y escandalitza sense compliments, y diu totas las pestas del món contra 'l diluvi de vegetals que 'ns ha caigut á sobre.

— ¡Ben net!—deya no fa molts dias un fulano que sab de que se las heu,— ¡ves quina solta t'è clavarnos jardins entre cap y coll, embrassant lo pas y destruhint quatre plassotas una mica decentas que teníam!

— Pero, home,—li observava un altre— ¿que no veu que tot redunda en benefici dels vehins? ¿Que li sembla qu' es poch aixó de poguer sortir de la botiga com qui diu en mànegas de camisa, y pendre la fresca sota un arbre, sense deixar de vista l' establiment?

— ¿Qué n' hem de fer de aixó?—replicava un tercer.— Més hauria valgut que en lloch de rosers y xeringuillas, hi haguessin plantat espinachs y tomaqueras. Aixís al ménos la gent n' hauria tret algun partit....

Justament aquesta crech qu' es l' única justificació que poden tenir los tals jardins.

— La situació económica de Barcelona es molt precaria,—s' haurán dit los que manejan lo tinglado.— La gent no te feyna, la miseria augmenta, las dificultats per viure creixen per moments... ¡Pues fem forsa jardins! ¡escampém lo vert per tot!

Aixís, quan lo poble arribi á quedarse sense teca, no tindrà més que fer que sortir de casa y posarse á pasturar.

A. MARCH.

UN QUE SAB LO VENT...

— ¡Aquesta sí qu' es bona! No n' havia sentit resar. . .

— ¿Qué? ¿d' hont vens esbufegant d' aquesta manera? ¿qué ha succehit?...

— Si vols que 't digui la veritat, no ho s'è de cert.

— Y donchs ¿de qué te las heus? ¿per qué t' exclamas d' aquest modo? ..

— Ja veurás. es molt senzill... t'è, p'ósam lo barret per allí demunt. Figurat que me 'n venia cap aquí tan tranquil com si tal cosa, quan al tombar la cantonada, sento á dos que 'n parlavan.

— ¿Pero de qué?

— D' aixó que ha passat y que no s'è qué es. Lo comensament de la conversa no l' he sentit, pero aixís al vol, hi pogut recullir algunas paraulas.— ¡Es tremendo!—deya l' un,— allí morts y ferits á dotzenas, allí caballs destrossats, allí casas enteras enfonzadas, allí...

— Pero ¿ahónt?

— ¡Oh! Escorcóllam: aquesta es la qüestió: ¿ahónt?

— ¿Y no has sentit res més?

— Sí: hi sentit que l' altre contestava:— ¡Y aquell fum! ¡aquellas bandadas d' homes fugint en desordre! ¡aquell quadro de destrucció!...

— ¡Ay, ay! Haurá passat alguna cosa, donchs...

— Per últim, com que jo no 'm podia aturar á

enraonar ah personas que no coneixia, no hi sentit res més; pero al allunyar-me, m' ha semblat que un d' ells deya:—Lo certus es que desde fa una pila de dias, la Gran-via está plena de gent.

—¿La Gran-via? ¿aquesta comedia?

—No, dona, no: devian volguer dir la Gran-via del Ensanxe, lo carrer de las Corts, aquell tan ample que va del Poble nou á Sans...

—Donchs sent aixís, aixó deurá haver succehit per aquells encontorns...

—Bè ho sembla... Y per lo que han dit, deu haver de fer ja alguns dias...

—Es extrany: ningú me 'n ha parlat...

—¡Calla! ¿No has pujat lo diari? Veyám si 'n diu alguna cosa...

—Te, vés...

—A veure. Crónica local... ha de ser aquí... Ayer, en la calle de las Tapias, un coche. . . ¡No, no es aixó!... Un suscriptor nos ha enviado una carta, quejándose del sumidero que... ¡Tampoch!... Dos niños de corta edad tragaron por equivocación el contenido de... ¡Menos!... ¡Veyám aquí!... Ha llegado hasta nosotros el rumor de que la fuente de la plaza... ¡Ves al diable!... En la iglesia del Pino tendrá lugar... ¡Naranjas!... Vaja... ja 'm dono... No 'n diu res...

—Potser no sabs trobarho: mira més avall.

—¿Ahont? ¿A las cartas de Madrid?

—¡Potser sí!...

—¡Fuig, dona, fuig! ¡Ves si las cartas de Madrid explicarán lo que passa á Barcelona!... ¡Qu' ets ximple!... Vés... crech que han trucat...

—¡Mira! 'L senyor Félis...

—¡Hola, Félis!... Ve com l' anell al dit...

—¿Y aixó?

—Vosté que sempre está enterat de tot, podrá treure'ns del apuro. ¿Qué ha succehit á la Gran-via?

—¿A la Gran-via?

—O pels vols... no ho sè de fixo...

—¿Avuy?

—No; ha de fer ja alguns dias...

—Fillet, que jo sápig no hi ha passat res de particular. ¿Per qué ho diu aixó?

—Perque ara mateix hi sentit que dos subjectes ne parlavan, y deyan no sè qué d' un quadro d' horrors, morts á carretadas, fum per tot, caballs desbocats... que sè jo... la mar de tragerias...

—¿Y deyan que tot aixó era á la Gran-via?

—M' ha semblat que sí...

—¡Ja, ja, ja!

—¡Y ara! ¿de qué riu?

—¡Ja, ja, ja!

—Endavant, vaji rihent... ¡Ah! ¿ja ha acabat? Me 'n alegro.

—Sí, home, sí ¡no haig de riure! ¿Sab de que parlavan los dos subjectes que diu que ha sentit. De La batalla de Plewna...

—¿Y qu' es aixó?

—Un gran panorama que hi ha á la Gran-via. ¿Ho enten ara?

—¡Y tal! ¡burro de mí! Bè prou que ho veig... Jo sabia 'l vent...

—Y no sabia 'l torrent...

MATÍAS BONAFÉ.

UN CONSELL.

—«Com que m' he relacionat ab la gent de posició, he sentit com han parlat

de traure 't de la ciutat sens tenirte compassió.

»Volent darte un escarment, de las plassas y carrers primé 't van anar trayent, luego van fer pensament d' escombrarte 'ls cafeters.

»Tots los passeigs desseguida y 'ls teatros van convenir, enjagarte luego á dida, y si vols salvar ta vida, ja cal que pensis fuir.

»Cregas que 'ls propietaris ara de casa 't treuran, se 't han declarat contraris, no te 'n fibis, teméris en fe 't guerra á mort serán.

»Ja no 't pot veure ningú, y pensa que 'ls que t' adulan dihent, quan fas mal á algú, que la culpa no tens tú, son sols los qu' ab tú especulan.

»No obstant, per dirtho bèn clar, molts abusos has comès; aquí un pis fas ensorrar, la gent allá sabs matar, ¡y quants teatros has encés!

»Los diaris fan menció d' estragos teus cada día, y ha fet molt mala impresió t' atrevida destrucció del despaig de l' arcaldía.

»Creume, fuig d' aquí al moment y en los pobles senta plassa: allí pots matar la gent, perquè afortunadament tots son de tercera classe.»

Al gas l' electricitat d' aquest modo aconsellava, ab motiu del disbarat que va fe á cala ciutat, ¡hont tants danys ocasionava!

PETRUS.

LO PANORAMA DE PLEWNA.

Si son servits, jo tindré 'l gust de acompanyar-los. Aném á la Plassa de Catalunya, desde allá Rambla de Catalunya amunt fins á la Granvia... ¿Preguntan qu' es aquest cubell inmens que s' aixeca en las inmediacions del monument á Güell? Es lo Panorama: ja hi hem arribat.

Preném la entrada á la taquilla, y avant. ¿Qué diuhen que 'l passadís está tancat; que hi ha una barra de ferro atravessada que 'ls priva 'l pas? No hi fa res: tirin al dret: la barra cedeix, y 'n surt un' altra per darrera, mentres tan que 's marca sobre 'l taulell un número, corresponent al de la entrada. A vostés los hi semblará que no han fet res, y una maquineta s' haurá encarregat de contar quantas pessetas portan recullidas á la taquilla.

Desseguida enfilém un corredor fosch com una gola de llop... Si tenen xicota váginthi ab ella que aquell corredor no tè préu.

Al extrém del corredor una escala.

Al cap-de-munt de l' escala una miranda.

Desde la miranda una maravella de perspectiva.

Com per art d' encantament nos hem trasladat en un parell de minuts, desde la Gran-via de Bar-

celona á la Bulgaria, y arribem en lo moment culminant de la célebre batalla de Plewna.

Las parets interiors del cubell que véyam de fora s' han aixamplat, han desaparecut completament per donar lloch á un immens paissatge. Alrededor nostre, com si 'ns trobessim á la cima d' elevadíssima montanya, veyem per tots costats una gran extensió de terreno, surcada p l riu Vid, tributari del Danubi, erissada de turons y sembrada de barranchs. Un cel d' hivern, de un color gris transparent, impregnat aquí y allá d' emanacions de pólvora; un verdader cel de batalla, s' uneix ab l' horissó. L' ilusió del espay, de la llum y de la distancia es complerta.

Los primers termes corpóreos s' uneixen ab la tela, ab un art tan exquisit, qu' es impossible distingir lo qu' es pintat y lo qu' es corpóreo.

Es impossible portar mes enllá 'l coneixement de la perspectiva.

Inteligents y profans ^{***} passen llarga estona donant voltas á la miranda, sense explicarse aquell efecte que 's confón ab la realitat.

Al peu corra 'l riu, atravesat per un pont de pedra y més enllá per un altre pont de taulons improvisat. Lo riu s' allunya fent grans curvas á través de una planura accidentada. A l' esquerra hi ha unas petitas montanyas que 's destacan sobre un tros de cel de un efecte pasmós: á la dreta un terreno mes plá que s' extén fins á desapareixer, darrera del turó atrinxerat del primer terme, situat á l' esquerra de la porta d' entrada. Entre 'l fum de las canonadas ondeja la bandera turca, colocada á la cima de las trinxeras. Lo turó de color de terra d' escudellas y de un relléu extraordinari, forma ab otras montanyas, un pas ó congost admirablement pintat.

En aquest terreno extensíssim s' está donant la célebre batalla que immortalisá tan als vensuts, com als vencedors, lo mateix al turchs que als russos.

Y ara si 's fixan ab los epissodis de la batalla pintats sobre la tela, compendrán fàcilment la importancia de aquesta funció de guerra.

Osman Pachá qu' era 'l millor general turch, s' havia atrinxerat en lo petit poble de Plewna ab las millors forsas del exércit de aquell imperi, resolt á sostenir la més empenyada resistencia contra las forsas rusas.

La posició era molt estratègica, las fortificacions construídas ab verdader talent, y la resolució dels turchs inquebrantable. Feya mesos que 'ls russos expugnavan lo camp tureh, combatut ademés per dos plagas terribles, la fam y 'ls tifus. Osman, ans de sucumbir á tals enemichs tan ó més terribles que 'ls mateixos russos, prengué la heróica resolució de tentar de rompre las líneas rusas pera refugiarse á Sofia.

L' objectiu del general turch consistía en obrirse pas á través del centro de la línea enemiga, establerta á l' altra banda del riu. A tal objecte dividí á sas tropas en dos cossos de igual forsa, l' un de atach y de reserva l' altre, ab ordre de no marxar fins dos horas després que 'l primer.

Son las 8 del matí: lo cos de atach manat per Osman en persona, atravessa ràpidament los ponts y 's rebat á la carrera sobre 'ls primers atrinxeraments russos, arribant á pèndrelos y á apoderarse de vuyt canons. Segueix combatent y logra apoderarse també de la segona línea de trinxeras. Pero 'ls russos reben reforços y després de un combat molt renyit recobran las posicions perdudas. Durant molt temps los dos exércits s' están abrusant á tiros de fusell, á 200 ó á 300 metros de distancia, l' un de l' altre.

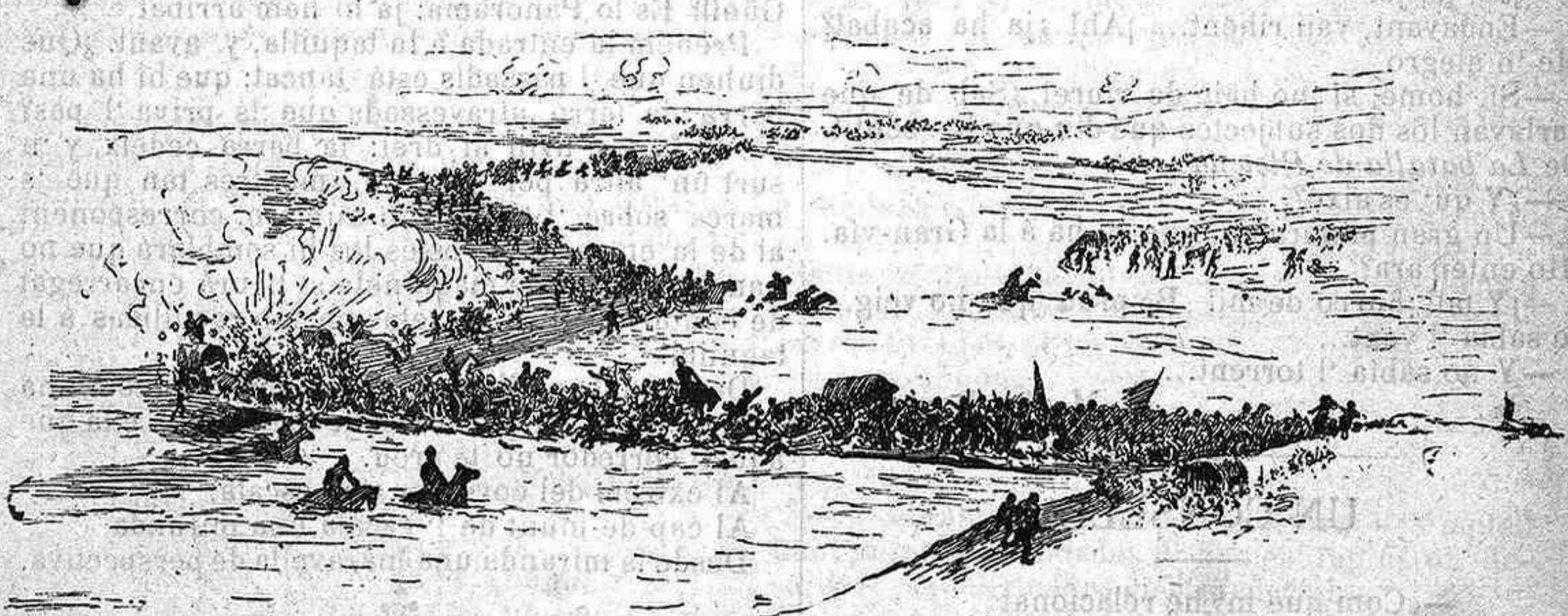
Osman pert lo caball y cau ferit de una bala á la cuixa. La noticia corra depressa y 'ls turchs retrocedeixen per repassar lo riu y replegarse de nou en las fortificacions primitives. Comensa 'l pánich, y 'ls russos se extenen per la plana, y desafiant lo foch de artillería de la trinxeras turcas persegueixen als fugitius. Lo camí que corra paralelament al riu, está cubert de una multitud confosa. Los habitants de Plewna qu' estavan disposats á seguir al exércit, se troban sobre la plataforma de la montanya, y mentres los últims defensors de las trinxeras se baten desesperadament, los russos operan un moviment envolvent que há de ferlos mestres y senyors de la plassa.

Tal es lo que representa 'l Panorama de Plewna.

L' espectador, al pas que admira la grandiositat del paissatge, segueix ab interés los epissodis de la batalla.

Després de haver vist aquesta obra artística comprenem los elogis que ha merescut son autor,

PANORAMA «LA BATALLA DE PLEWNA».

Un detall: Un batalló atravesant lo riu pèl pont de barcas.

Mr. Pau Philipoteaux, de la premsa de tots los punts ahont ha sigut exposat lo Panorama.

Diumenje, dia de la inauguració, per anarlo á veure havia de guardarse tanda. Més de tres mil personas feren voltar lo torn de ferro de la entrada.

Y á propòsit de lo que he dit avants respecte á que 'l panorama, exteriorment, sembla un cubell. Un fulano exclamava:

—Me semblá qu' en aquest cubell s' hi farà una gran ñimpiesa.

—¿Limpiesa?... ¿De qué?

—De pessetonas.

FRA JUNCOSA.

PLANYS D' UN POBRE.

¡Pobres dels pobres
que pobres son!
no 's pot ser pobre
per res del món.

En la plassa hi ha gallinas,
conills, llebras, colomins
y capóns;
als colmados viandas finas
y un assortiment de vins
dels més bons;
en las fondas fan truytetas,
llagosta ab salsa y biftechs
si 's demana,
y haventhi tantas cosetas
per qui vulga fer bons techs,
jo pateixo molt de gana.

Los basars, fins ab fatigas
per l' hivern roba ofereixen
á tothom;

alguns sastres sas botigas
de sobretodos guarneixen
ni sè com;

panyeros del ram ja antichs
reparteixen pe 'l vehinat
son panyet,
y ab tants de cortes y abrichs

per anar bèn arropat,
jo m' estich pelant de fret.

Se passejan senyoretas
que envejant tenir promés
passan l' any;
y d' altrás que essent coquetas,
sempre 'n buscan dos ó tres
ab afany;
tambè corran viudas vellas
que darian per un home
sa fortuna,
y ab tantas macas donzellas
y ricas viudas, no es broma,
jo en cap part ne trobo ni una.

Hi ha torras molt espayosas
pe 'l qui vol passar á fora
tot l' istiu,
y á ciutat, casas preciosas
pe 'l que al hivern á tot' hora
vol caliu;
y ab tantas comoditats
que no més per l' home son,
á la nit,
tinch de dormir pe 'ls terrats,
perque sens diners al món
no hi trobo res del que hi dit.

A. ROSSELL.

ACUDITS.

Entre andalousos:

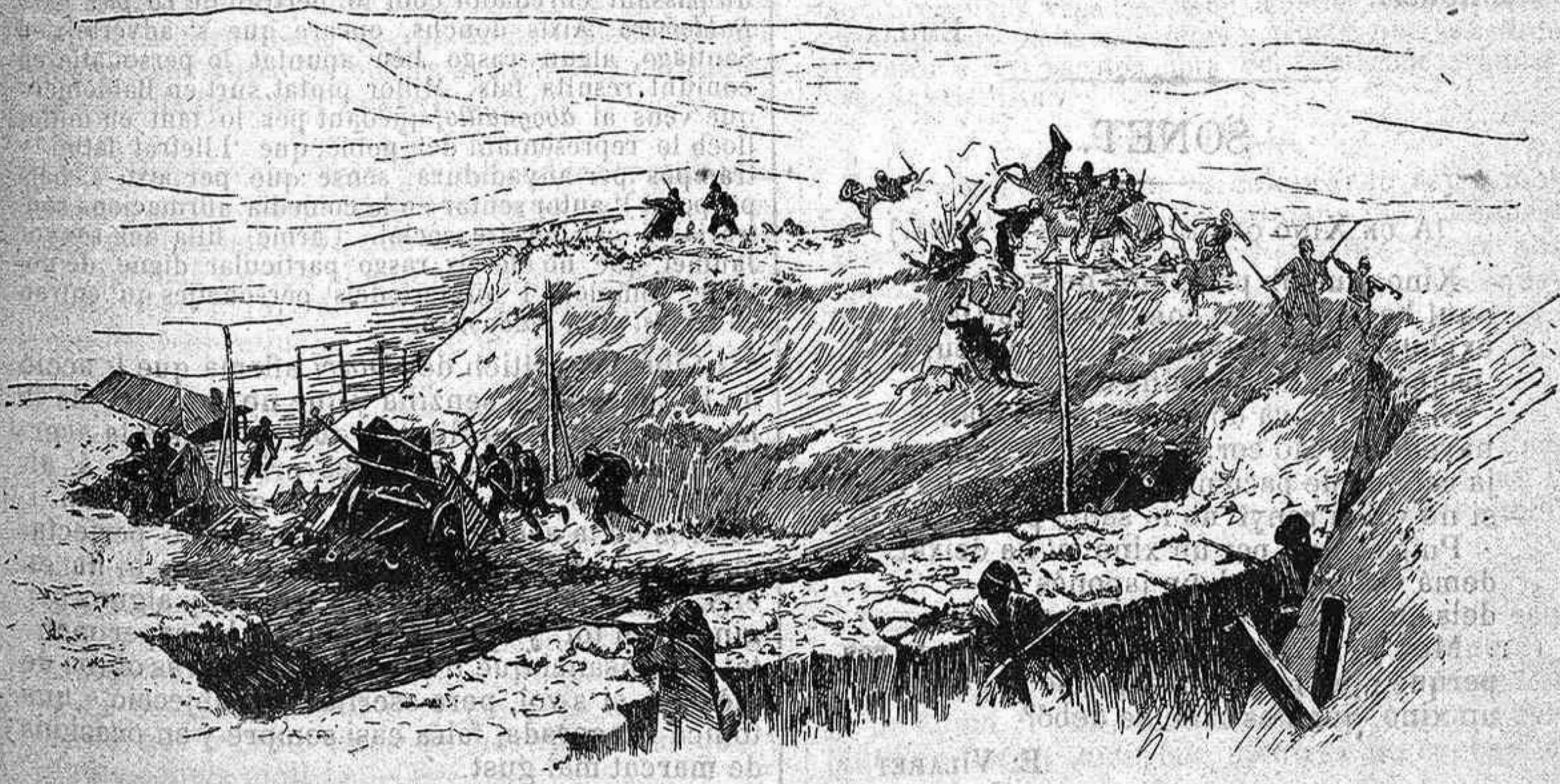
Parlavan de la gran inteligencia dels gossos, y un d' ells digué:

—Conech á un senyor que tè un gos que va á plassa, cuyna, renta, y fa totas las feynas de la casa.

—Y aixó qué compon, respongué un altre: jo 'n tenia un que á casa era més amo que jo: feya, desfeya y hasta havia arribat á ferse duenyo dels meus quartos.

—Donchs jo, afegi un tercer, tenia un gos de Terranova, que 's va enamorar de la mèva filla, y

PANORAMA «LA BATALLA DE PLEWNA».

Un detall: Defensa d' una trinxera.

un dia me la va robar passant una senmana fora de casa.

SALDONI DE VALLCARCA.

Un quinto fill de un poble de mala mort entrà en caixa, y 'l capitá al exténdreli la filiació li pregunta:

—¿De dónde es Vd.?

—De Alfara.

—¿De qué partido?

—De Alfara.

—¿De qué provincia?

—De Alfara.

Lo capitá ab extranyesa:

—¿De qué reino?

Lo quinto, gratantse 'l cap, y mirant al sostre com si busqués la resposta entre las vigas:

—Veurá, no vindrá de aquí: si li sembla pot posar també de Alfara.

AGUILETA.

—¿Ahont va, senyora Madrona? preguntava un adroguer á una beata.

—Miri aquí: 'l noy gran m' ha caygut quinto.

—Ah ja entench.. y haurá sortit per aixó.

—Per lo mateix: vull deixar la cosa en bonas mans.

—Bèn fet: l' haurá associat y ara anirá á entregar los quaranta duros.

—Nó, ca: ¿sab ahont vaig?... A las quaranta horas.

DOS TRANQUILS.

Va observar lo Sr. Arcís que 'l seu fill mentres guiava 'l rosari, butxaquejava molt.

Mogut de curiositat, va preguntarli:

—¿Qué buscas, fill mèu?

Aquest que acabava de dir aquellas paraulas: «*bènehit es lo fruyt*», va respondre ab la major naturalitat:

—Busco la clau del vostre sant ventre, Jesús.

PETRUS.

∴ Un matrimoni no pot viure felís fins que falta un dels dos.

∴ Si tots los homes fossin de debó, al món no 's veurían tantas criaturadas.

∴ Una deshonra (per la part del home) es una gran desgracia; (per la part de la dona) una petita noticia.

EMILIA.

SONET.

(A UN XINO QUE M' HA PRES LA DONA.)

Xino, que ab pantalons de satí blau aquí haveu arribat com llamp de Dèu, explotant com petardo en lo cor mèu, ipaquet de dinamita dins d' un cau!

Si de la mèva dona, ab vostra clau haveu obert lo cor, y allá 'us esteu, ja cal que de paciència 'us carregueu si no voleu renyí' ab la santa pau.

Puig si á mí per un xino m' ha deixat, demá vos fugirá ab un japonés dels qu' han de visitar l' Exposició.

Mes, ja sé que 'm direu que no 'us fa res, porque ¿que busca més que se enganyat, un xino, quan es xino de debó?

E. VILARET.

ROMEÀ.

Estreno de LO PLET DE 'N BALDOMERO, comedia en tres actes y en prosa de D. J. ROCA Y ROCA.

Sens perjudici de lo que puga dir un distingit critich, á qui l' editor de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA ha confiat l' encárrech de fer lo judici de la última producció del Sr. Roca y Roca, 'ns creyém obligats á donar un petit extracte de la opinió formulada per la premsa local del dimecres.

Lo *Diari de Barcelona* reconeix que la comedia *Lo plet de 'n Baldomero* se separa del repertori que priva actualment en lo *Teatro Romea* «En ella, diu, no 's tracta de plantejar ni resoldre qüestions socials, ni 's buscan efectes escenichs ab recursos *forsats*.»

«Son mérit capital, consisteix en la pintura felís del senyor Jaumet, honrat menestral que ha guanyat molts quartos, en part per haver tret la grossa, y en part ab lo seu treball y l' estalvi, 'l qual, ja rich, no h'perdut los hàbits senzills propis de la classe á que pera tany.»

«Lo Sr. Jaumet es un tipo exactíssim, catalá, al modo dels que antes apareixían en lo *Teatro Romea* y ab los quals se delectava 'l públich que celebrava l' exacta correspondencia de la pintura ab personas á qui havia vist y tractat en lo món real. Las últimas escenas de la comedia arrodoneixen lo retrato de aquest personatge, de un carácter cómic de bona lley y sostingut sempre desde 'l comens del primer acte fins que cau lo teló al acabarse 'l tercer.

«Corre parellas ab ell Isidro 'l masover que si bè té pocas escenas, queda perfectament precisat y resulta també un tipo de la nostra terra, tal vegada algun tant més acentuat en lo cómic que 'l Sr Jaumet; mes no per aixó menos verdader.

«No trobém la mateixa qualitat en lo jove advocat Santiago sobre 'l qual y sobre 'l fadrí sabater Baldomero se basa l' acció de la nova comedia. Es possible qu' existeixin molts advocats tontos per l' istil de Santiago; pero es difícil que 'ls que 's troban en tal cas pugan arribar á exercir la professió com aquell ho fa, ni siquiera apoyantse en la travessura y experiencia de un passant enredador com lo Bertrán de *Lo plet de 'n Baldomero*. Aixís donchs, encare que s' adverteix en Santiago, algun rasgo bèn apuntat lo personatge en conjunt resulta fals. Millor pintat surt en Baldomero que vens al *abogadillo*, quedant per lo tant en millor lloch lo representant del poble, que 'l lletrat fátuo y trampós per anyadidura, sense que per aixó s' haja proposat l' autor sentar en la comedia afirmacions contrarias á cap classe social. Carme, filla del senyor Jaumet, que no ofereix rasgo particular digne de notarse, completa 'l número dels personatjes qu' entran en *Lo plet de 'n Baldomero*.»

L' ilustrat critich del *Diari* afirma que l' acció de la comedia es senzilla y que no se surt de la més estricta naturalitat; y que gracias á la acertada pintura dels personatjes principals y á alguns rasgos que de quan en quan aixecan l' interès de la acció, la comedia se sosté perfectament, y 'l públich riu ab los xistes que hi ha en ella, per lo general molt bèn trobats y alguns originals del tot, y al caure 'l taló no ha experimentat lo cansanci que li produheixen altrás obras de més alé, si 's vol, pero escritas ab subjecció á una tónica exagerada, falsa casi sempre y en ocasions de marcat mal gust.

DAVANT DEL XOP.

—¿Creurías que béch cervesa
á lo menos deu anys há,
y á pesar del mèu empenyo
may m' ha pogut agradá?

La crítica del *Diari* termina consagrant grans y merescuts elogis al primer actor Sr. Fontova, ànima del *Teatro catalá* en sos millors papers. «Lo Sr. Fontova, diu, doná novas probas ab las frasses que digué, ab sa naturalitat exquisita, ab sa gracia cómica, may exagerada, ab sos gestos y ab sas miradas de que ha de ser colcat en primera linea entre 'ls actors espanyols y de que en sa especialitat no 'l guanya ningú.»

La *Renaixensa*, sens perjudici d'ocuparse més extensament de l'obra consigna que tingué un éxit molt satisfactori, que la numerosa concurrència aplaudí y cridá al autor al final dels actes segon y tercer, junt ab los actors que desempeñaren los respectius papers de un modo acabat.

Reconeix *El Barcelonés* que l'obra está plena de xistes, ab dos tipos de verdader y sostingut caràcter y no exenta de situacions cómicas.

La *Publicidad* diu que la producció está escrita ab gran sinceritat, desprovehida en l'acció de efectes enganxats y de retórica en lo llenguatge.

Los caracters sense ser fondos están presentats ab detalls vius, obtenint escenas interessants y un conjunt agradable y pintoresch, sobre tot en lo que retrata tipos de nostre poble, que l'autor coneix molt bé.—

El *Diluvio* reconeix que l'obra fou rebuda ab agrado provocant molt sovint las riatllas del públich, que no adoleix d'enrevesament en las situacions, ni de cambis en los caràcters, defectes per lo comú molt generals en las obras del *Teatro catalá*: produheix un efecte grat mercès á la claretat y sobrietat de llenguatge ab que está escrita, y á oferir un caràcter, lo del Sr. Jaumet, bastant ben sostingut. Lo desempeñyo ópim.

La *Vanguardia* després de deixar sentat que l'assumpto tractat pèl Sr. Roca no pot ser més interessant ni original, havent lograt plantejarlo ab molta senzillés y habilitat, relata l'argument de la comedia, y diu:

«Lo sobressalient de l'obra'es lo diálech, admirablement fet, rebotant de naturalitat y saturat de vis cómica. Lo Sr. Roca senyala nous rumbos al *Teatro catalá* per l'estudi dels caràcters y l'apartament d'els efectes exagerats.»

Encomia l'execució de l'obra y en especial fa ressaltar l'extraordinari merit del Sr. Fontova que ha fet del tipo del Sr. Jaumet una verdadera creació, 'l talent del Sr. Fuentes que sapigué mantenirse en lo just limit que separa lo cómic de lo bufo; al Sr. Isern que realzá lo paper de Baldomero, al

Sr. Soler que caracterisá á la perfecció lo curt paper de pagés y á la Srta. Fontova que recitá la seva part ab exquisit sentiment, y acaba de la següent manera:

«Lo Sr. Roca obtingué un gran triunfo. Cridat á las taulas repetidas vegadas, sigué felicitat durant los intermedis pèls molts escriptors y artistas que assistiren al *Teatro* atrets per una obra del infatigable y humorístich periodista.»

PRINCIPAL.

La senmana anterior va celebrar lo seu benefici 'l Sr. Mesa, y aquesta senmana l'ha celebrat la senyoretá Pino. Unint aquets dos noms nos resultarà una verdadera *mesa de pino*, com aquella de que parla *El diablo mundo*:

«Sobre una mesa de pintado pino
melancólica luz lanza un quinqué.»

Ara consti que aixó de *melancólica* no ho dich per la beneficiada, ni pel beneficiat, ja que tan l'una com l'altre van tenir motius per sortir molt satisfets de aquesta funció.

Dilluns va estrenarse una joguina en un acte y en vers, batejada ab lo títul de *Por las ramas*. Se tracta de una senyoretá que vol enamorar-se de un home, 'l qual, estimantla, pert lo temps parlantli de flors y tonterías, mentres un coronel d'

exèrcit decidit y resolt, la conquesta en menos de mitja hora.

Cap al final de l'obra, l'amant que se'n va per las branca s'enfila en un arbre y veu com lo coronel besa la ma á la enamoradissa donzella... y vels'hi aquí un efecte d'aygua clara ab una mica d'aixarop.

Tota la pessa está discretament versificada, té alguns xistes de boníssim gènere, y entreté. Al final sigué aplaudida.

Autor de *Por las ramas*: Francisco Flores García.

¡Quina diferencia entre aquesta obra aygualida y 'l sainete *Los baños del Manzanares*!

Aquesta producció, per la gracia ab que está escrita, per la complicació del enredo y sobre tot per la animada pintura dels tipos es cusina germana de *Pepa la frescachona*.

Lo públich va aplaudirla ruidosament, distingint de un modo especial al graciós Sr. García.

LICEO.

La companyia Tomba está donant sas últimas representacions, fent desfilas una darrera de l'altra las operetas del seu extens repertori.

Aquesta senmana, 'ns ha anat servint las següents: *Boccaccio*, *La bella Elena*, *Donna Inés*, *La figlia de Mme. Angot*, *Donna Juanita*, *Il Recluta*, y per últim *Il Guitarriere*.

Demandar major varietat sería una exigencia desmesurada.

D'eilas una de las que va sortir més ajustada es la *Donna Inés* de 'n Ricci, de la qual varem parlar l'últim istiu al estrenarse en lo *Teatro de Novedats*. Las Sras. Rosselli y Spinelli y 'ls senyors Bianchi y Minghetti se'n endugueren los honors de la representació, sent cridats á la escena en unió del mestre Ricci.

Dos pessas tingueren de repetir-se: un coro del acte primer y 'l concertant del segon.

La companyia Tomba farà prompte las maletas per trasladarse á Madrid, ahont está anunciat que farà la temporada de Pasqua.

Y aquí comensarém alashoras la temporada de ópera per la qual está ja obert l'abono.

La companyia contractada pèl Sr. Bernis se compon dels artistas següents:

Mestres: Giovanni Goula, Gioacchino Vehils, Gioacchina Almiñan.—Sopranos: Medea Borelli, Lison Frandin, Ernestina Bendazzi, Valentina Mendioroz, Emilia Corsi, Enriqueta de la Incera.—Mezzo sopranos: Renné Vidal, Clorinda Pini Corsi.—Tenors: Juliá Gayarre, August Brogi, Benedetto Lucignani, Alfons Garulli, Francesco Viñas.—Barítonos: Maurici Devries, Eugeni Laban, Pere Ventura.—Baixos: Antoni Vidal, Luigi Visconti, Luigi Miró.—Baix cómich: Antoni Pini.

Segons sembla, la temporada comensará la nit de Pasqua ab *La Gioconda* de Ponchielli, partitura encare que desigual, plena de notables fragments y que ja ha lograt aclimatares entre 'ls filarmónichs barcelonins.

TIVOLI.

Si hi passen per davant trobarán las portas tancadas.

Festa fins á Pasqua.

Després, ressucitará 'l teatro ab las representacions de *Cuba libre*.

NOVEDATS.

La comedia catalana en un acte, titulada *A Nu-*

ria té algunas escenas cómicas y un regular caudal de xistes.

En l'obra sobressortiren la Srta. Sala y 'l senyor Oliva.

La producció pertany al Sr. Lagua, que després de haver sigut empresari de teatros, ara es autor.

Lo dijous de la senmana passada assistirem en aquest teatro á un assalt de armas, en lo qual hi prengueren part los deixebles del professor d'esgrima D. Joseph Rosanes que té la sala en lo gimnás Bricall.

Tant lo professor com los seus deixebles, mostraren sa destresa en lo floret, lo sabre y lo bastó.

A continuació s'estrená la pessa *Joseph Serra*, original del Sr. Guasch, basada en un *quid-pro-quo* á que donan lloch dugas personas que portan los mateixos nom y apellido.

La producció féu riure y fou aplaudida.

CATALUNYA.

Pera primers de abril s'anuncia la presentació dels fantoches de Thomas Holden que venen precedits de una gran fama haventse presentat en los principals països d'Europa y América.

Per tot arréu han sigut molt celebrats, citantse com un dels espectacles més originals y divertits.

Veurem si aquí alcansan la mateixa fortuna.

OLIMPO.

Encara que, donada la discreció y la facilitat en escriure que posseheix lo senyor Roig, suposavam ja que 'l seu drama *Criminal y delator* sería un' obra boniqueta, no 'ns podiam figurar que arribés á fer lo que ha fet.

Sense ser una obra notable ni exenta de imperfeccions é inexperiencias, *Criminal y delator* se sent ab gust y ab creixent interés, tan pèl natural y ben tramata encadenament de las escenas, com per la bondat de la versificació.

L'argument es senzill y sumament clar. Un criminal, instigat per un altre que ho es més que ell, comet un crim que amarga la seva existencia: y en lo moment en que, pera esborrar l'unich rastre que del crim quedava, 'l protagonista 's disposa á assassinar al home que posseheix una carta que 'l compromet, mata equivocadament al seu propi germá. Acossat llavors pèl remordiment, ho confessa tot y 's delata á sí mateix, justificantse aixís lo títol de *Criminal y delator*, que l'obra porta.

Sobressurten, entre varias escenas ben talladas, los finals del acte primer y segon. Hi ha un tipo cómich molt ben apuntat, y un *fatalista* que sempre está en caràcter.

L'autor fou cridat á las taulas y 'l teló tingué que alsarse varias vegadas entre 'ls entussiasas aplausos del públich.

Si 'l senyor Roig sab manejar una mica las estisoras en varios passatjes de la seva obra y consegueix que alguna companyia sería li posi en escena, l'èxit li multiplicará un cent per cent.

Del desempenyo... *non raggionar*... Esceptuant l'actor que feya de *pare*, que tingué moments felissos y digué alguns trossos ab verdadera intenció, los demés semblava que fessin tot lo possible perque l'autor quedés malament.

Rebi 'l senyor Roig la nostra enhorabona... y jendavant las hatxas!.. Lo poeta que com ensaig ha escrit *Criminal y delator*, pot produhir—y deu

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

—¡Ara veyéu qui ho diria que aquesta mossota tan *alaganta* una l' ha portada á bras, y l' ha gronxada, y li ha dat lo primer aliment... y... y...! ¡Sembla impossible!...

produhir—obras més sòlidas. Aixís ho esperém per honra sèva y gloria del teatro catalá.

N. N. N.

LLIBRES.

DE MADRID A BARCELONA.—L' intelligent editor de música Sr. Guardia, ha donat á llum las principals pessas de la sarsuela-revista de aquest mateix títol, lletra de 'n Perillán Buxó y música dels mestres Chueca y Valverde, que sigué estrenada y continua representantse en lo *Teatro Principal*.

Quatre son las que ha tingut la amabilitat de regalarnos: l' ayrós *Pasa-calle*; lo *Valz de Barcelona*, qu' es tal vegada la que ha lograt ferse més popular; los *Couplets de Esparraguera*, que ab tanta intenció canta 'l Sr. García y finalment lo típic *Coro de Municipals*.

MUSEO DE LA JUVENTUD.—De aquesta publicació que ab tan acert edita la Sra. Vda. de D. Joan Trilla, n' hem rebut los quaderns 19 y 20, que al igual que 'ls anteriors se distingeixen per l' amenitat del text y 'l bon gust dels grabats que 'ls adornan.

ESTADÍSTICA DE LA PRENSA PERIÓDICA.—Lo Ministeri de la Governació nos ha favoregut ab un exemplar de aquest treball, en lo qual van compresos, per ordre alfabétich de provincias, los periódichs que 's publican actualment á Espanya, ab expressió del caràcter de cada publicació y de las ideas que sustentan, aixís com també del periodo de temps en que apareixen.

Lo total de periódichs que veuen la llum aquí á Espanya ascendeix á 1,128, en aquesta forma: *Monárquichs*: Oficials, 50; calificats, 231; independents, 78.—*Republicans*: Possibilistas, 27; d' altrás fraccions, 41; sense calificar, 70.—*Religiosos*, 118.—*Masónichs*, 8.—*Interessos locals, morals y materials*, 156.—*Interessos del exercit y de l' armada*, 9.—*Científichs y artístichs*, 234.—*Administratius*, 17.—*Festius y satírichs*, 33.—*Teatral*, 6.—*Noticias*, 37.—*Anunciadors*, 4.—*De tauromaquia*, 6 y *de Sport*, 3.

Hi ha á Espanya, donchs un promedi de un periódich per cada 15,106 habitants.

¡Quanta carn de canó! ¡Y quin ápat més succulent pèls Srs. fiscals de imprenta!

RATA SABIA.

LA MAR.

PINTURA IDEAL.

Quan contemplo—las onadas perfumadas—de la mar; no hi ha pena—que m' apuri, ni deturi—mon gosar.

Quan la lluna sa franja de plata per la mar reververa serena, de vivíssima llum tota plena y riallera per l' aigua ondulant; quan la brisa aromosa suspira, exhalant melancólica queixa, y una onada la platja ne deixa salpicada d' espuma radiant;

llavors ma barqueta, bogant, despayosa, entono joyosa, y alegre cansò.
Y aixís que s' acaba ja un' altre n' resona que lánguida entona algun pescadó.

Y al mirar la gaviota lleugera per la *immensa planura* volar; extasiat y envejant sa carrera, dich, mirantla per volta postrera: —¡Féls, tú, que vius sempre en la mar.

PINTURA NATURAL.

Sentat ab molta galbana allá á la punta del moll, hi paso ratos *divinos* que m' *empastifan* de goig... (Y si dich que m' empastifan, ja veurán com tinch rahò.)

Mentres contemplo la *olorosa* draga, com se suposa, bèn tapat de nas; m' estich mirant també un *sietemesino* d' aquells del «Club», que dintre un *perissoir* está *cambiant la pela*. ¡ab unas ansias que fins marejan á qui t' davant!

Y per si aixó no fos prou, com si remugués un bou, sento per altre cantò la *sonada* sempiterna del xiulet de la *baluerna*... ó per altre nóm l' *Unió*.

Veig després los tripulants de varios vapors mercants, com al aigua tots los días abocan ab gran brugit, *alló...* de 'ls vasos de nit junt ab las escombreries.

Me 'n vaig al fi, y á mi *vera* trobo aquella claveguera que no hi ha més que mirar... y exclamo sense malicia; ¿No es cert qu' es una delicia, molt gran, aixó de la mar.

J. LAMBERT.

Ab lo batibull que hi ha á la Casa gran, ab motiu de las obras qu' están practicants' hi, lo despaig del arcalde ha quedat instalat interinament en los baixos del edifici y en lo lloch que ocupava l' escarceller.

Un pas més y 's fica al calabosso.

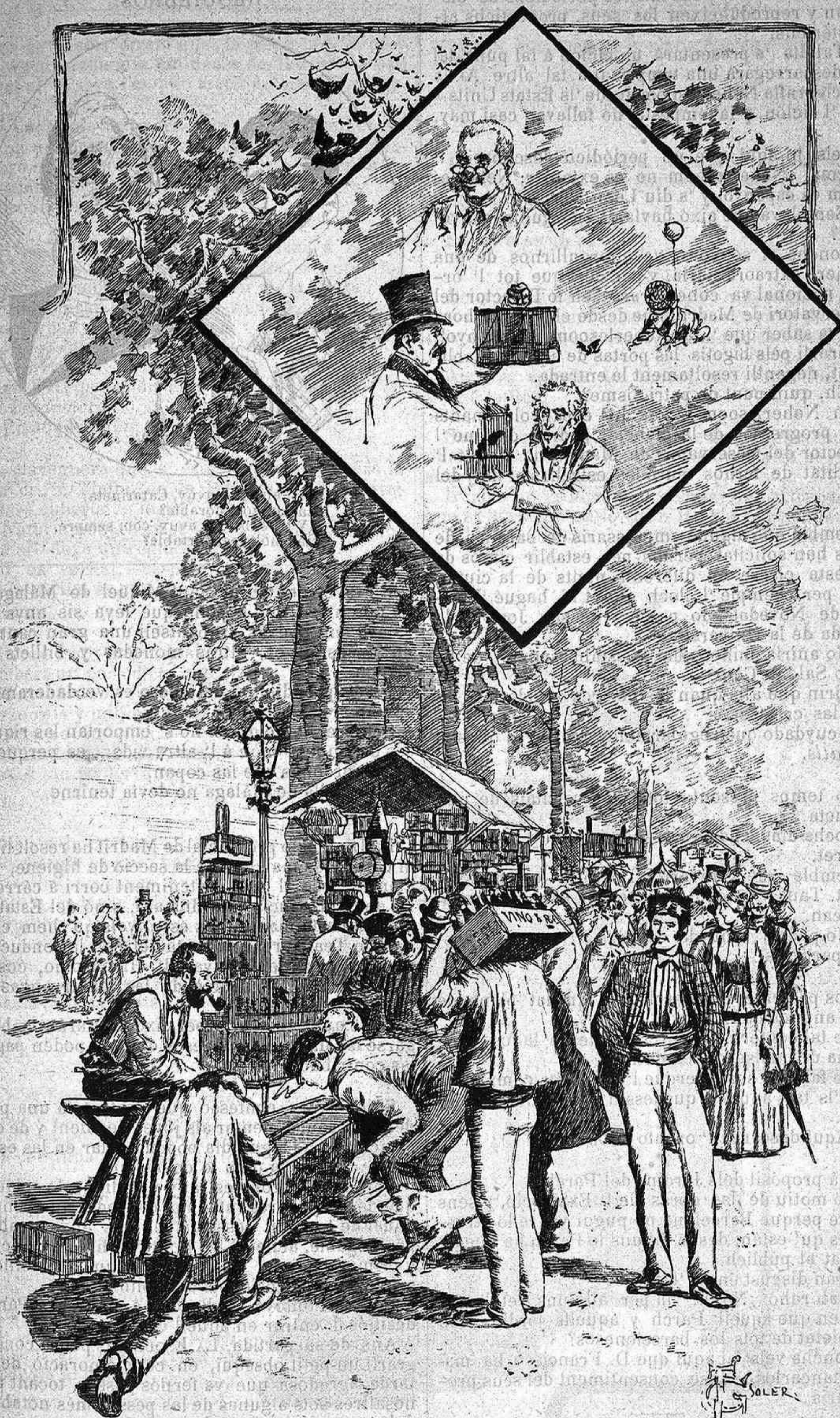
¡Viva Espanya... *cuan honra!*

Sens dupte coneixerán l' historia del célebre Noherlesoom; pero per si l' haguessen olvidada, vaig á referirla en quatre paraulas

Un tal Leon Hermoso se dedicava feya temps á l' observació dels fenómenos meteorològichs; pero era espanyol y ningú 'l volia creure per alló que diuen los castellans: «Nadie es profeta en su patria.»

Ell que sí, agafa las lletras del seu nom, las combina á la sèva manera, y de Leon Hermoso queda convertit en Noherlesoom, un nom que de una hora lluny t' deixos de extranjería.

RAMBLA DELS AUCELLS.

¡Ja som á la primavera!
¡Aviat sentirem los cantos

dels passarells, caderneras,
merlots, verdums y pinsans!

SOLER

Y desde aquest punt tots los periódichs se disputan y reproduheixen los seus pronóstichs atmosféricchs.

«Tal día 's presentarà un ciclón á tal punt; tal día descarregará una tempestat á tal altre. Aixís ho telegrafia Neherlesoom desde 'ls Estats Units.»

Y 'l ciclón, y la tempestat no fallavan casi may.

Vels' hi aquí que un periódich descubreix l' enigma. «Neherlesoom no es extanjer; Neherlesoom es espanyol y 's diu Leon Hermoso.»

¿Semblava que aixó havia d' enorgullirnos, veritat?

Donchs sí senyors, va enorgullirnos de una manera extraordinaria, y per cert que tot l' orgull nacional va concentrarse en lo Director del Observatori de Madrit, que desde el punt y l' hora que va saber que 'l tal Neherlesoom es espanyol, va tirarli pèls bigotis las portas de aquell establiment, negantli resoltament la entrada.

¿Eh, quin punt de patriotisme?

En Neherlesoom y tots los espanyols amants dels progressos de la cienci», podran dir que 'l Director del Observatori de Madrit ha tingut l' habilitat de fernes veure las estrellas al mitj del día.

Sembla que alguns empressaris de barallas de galls han sollicitat permís per establir circos de aquesta classe en diferents punts de la ciutat, com per exemple 'l lloch ahont hi hagué 'l teatro de Novedats, lo passeig de san Joan y la Ronda de la Universitat.

¿No aniria millor que n' establissen un de bó en lo Saló de Cent.

Mirin que allá quan los nostres regidors se pican las crestas.....

Y cuydado que regularment sempre es qüestió de galls.

Lo temps presenta totas las velcitats de una coqueta.

Pochs días endarrera suavam; avuy 'ns pelém de fret.

Sembla que l' hivern y l' istiu s' están barallant. Tant l' un com l' altre ara cauhen, ara s' aixecan.

¿No podria venir la senyora Primavera á descompartirlos?

Los parterres del Parch han quedat plens de pals anunciadors

De tal conformitat fan l' efecte de la fossa comuna de qualsevol cementiri.

No faltaria sinó, porque l' ilusió fos complerta, que 'ls tals anuncis quedessin convertits en epitafis.

«Aquí descansa l' ornato públich.»

Y á propòsit dels Jardins del Parch.

Ab motiu de las obras de l' Exposició, y sens dupte porque Barcelona no pugui veure lo atrasadas qu' están, desde dilluns lo Parch ha quedat tancat al públich.

Gran disgust entre 'l veynat

Y ab rahó: ¿No hi ha per allá uns retols que diuhen que aquell Parch y aquells jardins son propietat de tots los barcelonesos?

Donchs vels' hi aquí que D. Francisco ha manat tancarlos, sense consentiment del seus propietaris.

REQUIEBROS.

—¿Sabs que avuy, Catarineta, estás del tot adorable?

—Y tú, sabs que avuy, com sempre, estás molt insoportable?

En lo cementiri de Sant Miquel de Málaga s' ha desenterrat un capellá que feya sis anys qu' estava fent malvas, trobantseli una gran quantitat en unsas d' or, altras monedas y bitllets de Banch.

Lo desprendiment del clero es verdaderament exemplar.

Sempre ho he dit: si no s' emportan las riquezas de aquest món á l' altra vida... es porque hi ha majordonas que las copan.

Lo capellá de Málaga no devia tenirne.

La Diputació provincial de Madrit ha resolt tirar al carrer las malaltas de la secció de higiene, reclamant que 'l seu sosteniment corri á cárrech no de la provincia com fins ara, sinó del Estat.

D' aquesta manera los espanyols qu' hem costejat lo Teatro real, la porta del Sol, la conducció de las ayguas del Lozoya y l' Hipódromo, costejarem també la curació de las maturrangas de Madrit.

¡Y ab quin gust, al saber aixó, deixarán embarcarse las fincas, los pagesos que no poden pagar las contribucions!

Si jo fos rey, confesso que destinaria una part del meu sou, á alentar als joves de talent y de disposicions que algun día poden brillar en las esferas de la ciencia ó en lo cel del art.

Per aixó no trobo estrany y es digne de aplauso que la Reyna regent haja concedit una pensió anual de tres mil pessetas per dos anys y altre prorrogable, al nen Lleó Fontova, fill del director y primer actor del *Teatro catalá*, que com tothom sab té dots excepcionals de violinista.

Lo nen Fontova 's disposa á marxar á París, desitjós d' entrar en aquell conservatori.

Ans de sa partida, LA ESQUELLA, pensa consagrarli un petit obsequi, en commemoració de la tarde agradosa que va fernes passar, tocant per nosaltres sols algunas de las pessas més notables del seu extens repertori.

Per avuy sols dirém que 'ls mestres y 'ls professors músichs més eminents de Barcelona han avalat ab la sèva firma lo mérit del nen Fontova.

Fa poch que 'ls guardas de consums van estrenar un uniforme, y avuy están que fan llástima. Pero que s' hi farà: per aixó son guardas de consums.

Perque... consumen *trajes*.

De las festas del Jubileu celebradas á Barcelona, han sobrat 20,000 pessetas, segons los comptes presentats pèl Tresorer de la Junta.

¿Y las haurán destinadas á socórrer als pobres sense feyna, veritat?

Nó, ca: las 30,000 pessetas anirán á Roma á veure 'l Papa.

Lleó XIII podrá dir com lo Sr. Jaumet del Plet de'n Baldomero:

—En aquest món, diner fa diner.

La claveguera que s' está construhint sobre la riera de 'n Malla, en la Rambla de Catalunya, quedarà cuberta de fusta.

—Naturalment, com se tracta de una obra provisional—deya un regidor.

—Y es veritat,—responia un contribuyent:—pero la veritat es que provisionalment nos estém arruinant.

Al preu á qu' está la plata, ha descubert un periódich que 'ls duros actuals no valen mes que catorze rals y mitj escassos.

Reflexió económic:

—Tan baratos que van los duros, y tan poch que 'n corren.

Noticias de Berlin:

«Se calcula que no baixan de 300,000 las personas que han visitat lo cadáver del emperador Guillem.»

Un benemérit que jo sè exlamava:

—Si jo sabia que 300,000 personas havian de visitar lo mèu cadáver, me clavava un tiro ara mateix.

«L' enterro del emperador Guillem sigué lluhidíssim.»

Lluhidíssim ¿comprenen?

Y á continuació afegeix lo telégrama:

«En la carrera va aglomerarse tal generació que va haverhi un gran número de *desmays* y *asfixias*.»

Ja veuhen perque un enterro siga lluhit, lo primer que 's necessita es que hi haja gent que agafi basca y que s' aplasti, anantse'n al altre barri á fer companyia al difunt.

S' ha renunciat á la idea de completar las obras de la Exposició universal, ab los dos grans

espigons que, segons lo plano devían ficarse mar endins.

¿Renuncian als espigons?

Será que no hi haurá res per *espigolar*.

La corbeta Mazarredo que serveix actualment de Assilo Naval, será sustituhida per la fragata *Consuelo*.

Un barco més gros.

Sempre es un *consol*.

Lo suplent de sereno—tenor, que cantava per las inmediacions del carrer de Baylén, de uns quants dias ensá deixa sentirse pel carrer de la Princesa.

Aixís m' agrada: los tenors bèn repartits fan goig á tothom.

Sembla que D. Francisco de Paula, en quan s' obri l' exposició, te l' intent de destinarlo al Passeig de las Palmeras.

L' idea no es altra que recrear als extrangers que s' hospedin en lo Gran Hotel Continental.

A lo menos si no 'ls distrayém d' altra manera,

UN QUE BUSCA L' HORA.

CINDRAU

—No hi ha que donarhi voltas; no puch lograr de cap manera que vaji com aquest *gasómetro*.

L' HOME FA LA CASA.

—Ja veurás, aquestes coses no s'han de fè á trotxe y motxe... Ara ab aquesta esponjeta netejaré un xich lo cotxe.

sempre se 'n emportarán un bon recort de aquest Gayarre gratuhit de fanal y xusso.

Lo Sr. Malaquer ha participat privadament al ministre de la Governació lo propòsit de demanar en lo Congrès que s' autorisi la circulació de telégramas redactats en catalá.

Lo ministre de la Governació va arrufar lo nas. Aquets ministres andalussos, que admeten que passin pèl telégrafo tots los idiomas del mon, proscriuen un dels idiomas nacionals.

Tal vegada 's figuran que 'l dia que 's trasmetés un telégrama que digués: *Setze jutjes menjen fetje de un penjat*, los filferros se esmosarian.

La República del Paraguay ha resolt enviar á la Exposició Universal de Barceloua, 36 bastons. ¿No troban que son pochos?

Per anar bè, lo menos lo menos, havia de enviarne 49.

Un per cada regidor.

Se projecta suprimir los vuit fanals alts y prims que rodejan lo monument de Antonio Lopez.

D' aquesta manera semblará que 'l Negre de la Riba, com ja li diuen á aquella estàtua de bronze, s' haurá menjat aquells vuyt espárrechs de ferro.

La comissió que ha anat á Madrit á gestionar l' establiment de la rifa de la Exposició, está treballant qu' es un gust.

L' altre dia va obsequiar ab un gran ápat als representants de la premsa madrilenya, per ferse propicis als periódichs.

Y en efecte, cap d' ells ha defensat la tal rifa, limitantse á donar compte del ápat en un suelto redactat en los mateixos termes.

Síntesis del suelto:— Hem menjat molt bè.

Comentari dels contribuyents de Barcelona:— «Senyors de la comissió del Ajuntament: ¿no haviau anat á Madrit per negociar la celebració de una rifa: donchs ja podéu quedar satisfets: los periodistas madrilenyos se 'us han rifat.»

— Diu un periódich qu' en la secció de Bèlgica figurarán dos miralls de sis metros de amplada, per vuit de altura.

Aquets miralls valen la friolera de cinch mil duros cada un.

— ¡Y pensar que una lluna de 48 metros quadrats ni siquiera li bastaria al nostre arcalde 'l dia que 's determinés á afeytarse las patillas!

Una senyora tota pintada de cara, s' está mirant ab gran atenció una hermosa aquarela exposada en lo saló Parés:

— Diví... diví... diví... exclama plena d' entusiasme.

— Li agrada; senyora? li pregunta un jove.

— Moltíssim!

— Me 'n alegro.

— ¿Se 'n alegra? ¡Ah! ¿Seria vosté per ventura l' autor de l' aquarela?

Lo jove estufantse:

— Per servirla.

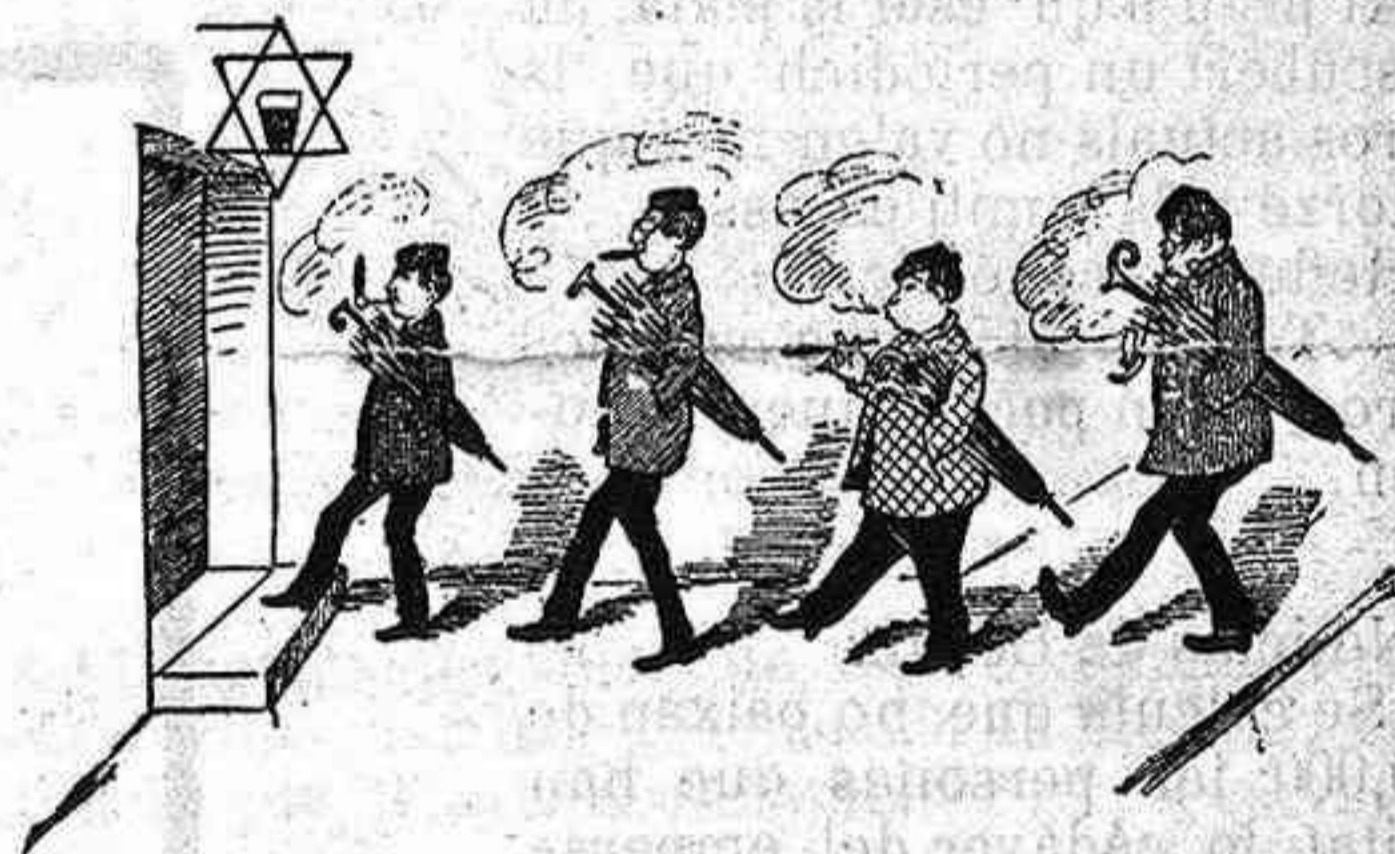
— Llavors, permetim, que li demani una cosa.

Lo jove, entreveient un encárrech:

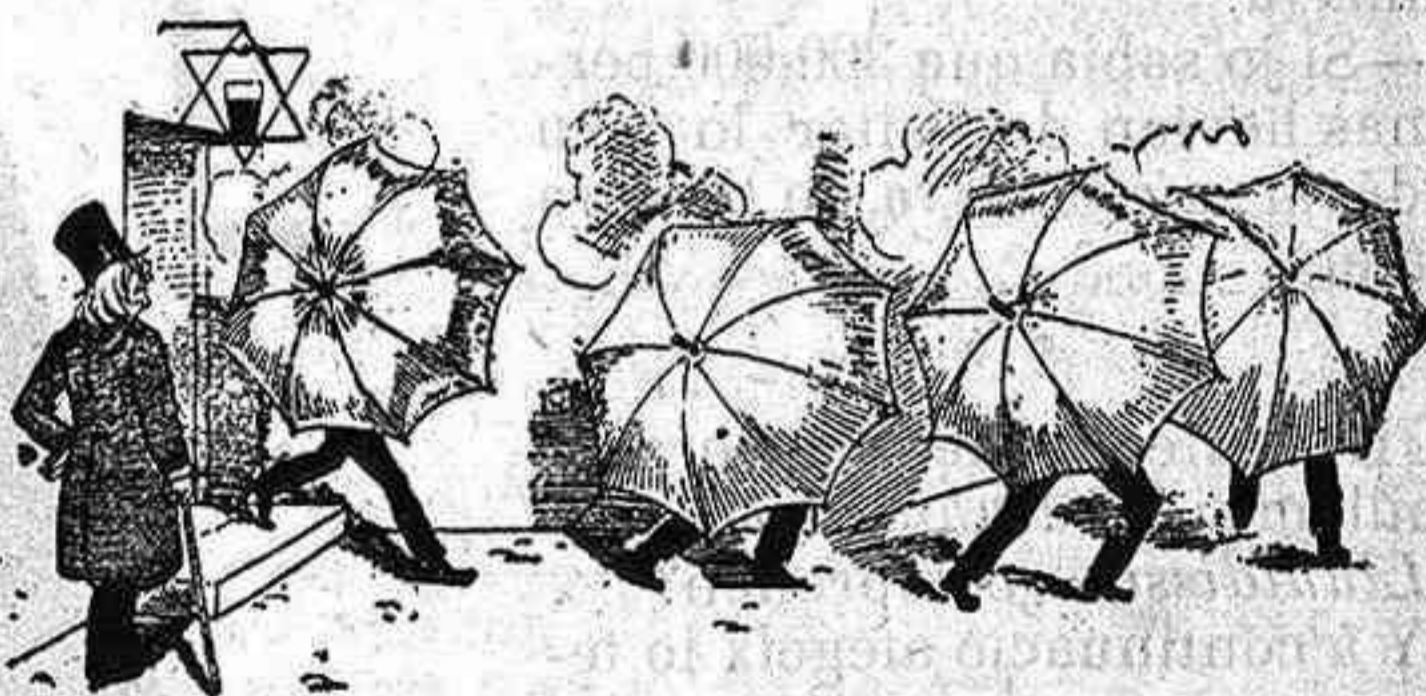
— Estich á las ordres de vosté, senyora.

— ¿Vol ferme lo favor de dirme, aquest carmí tan viu, ahont lo compra? 'L que jo uso no val res.

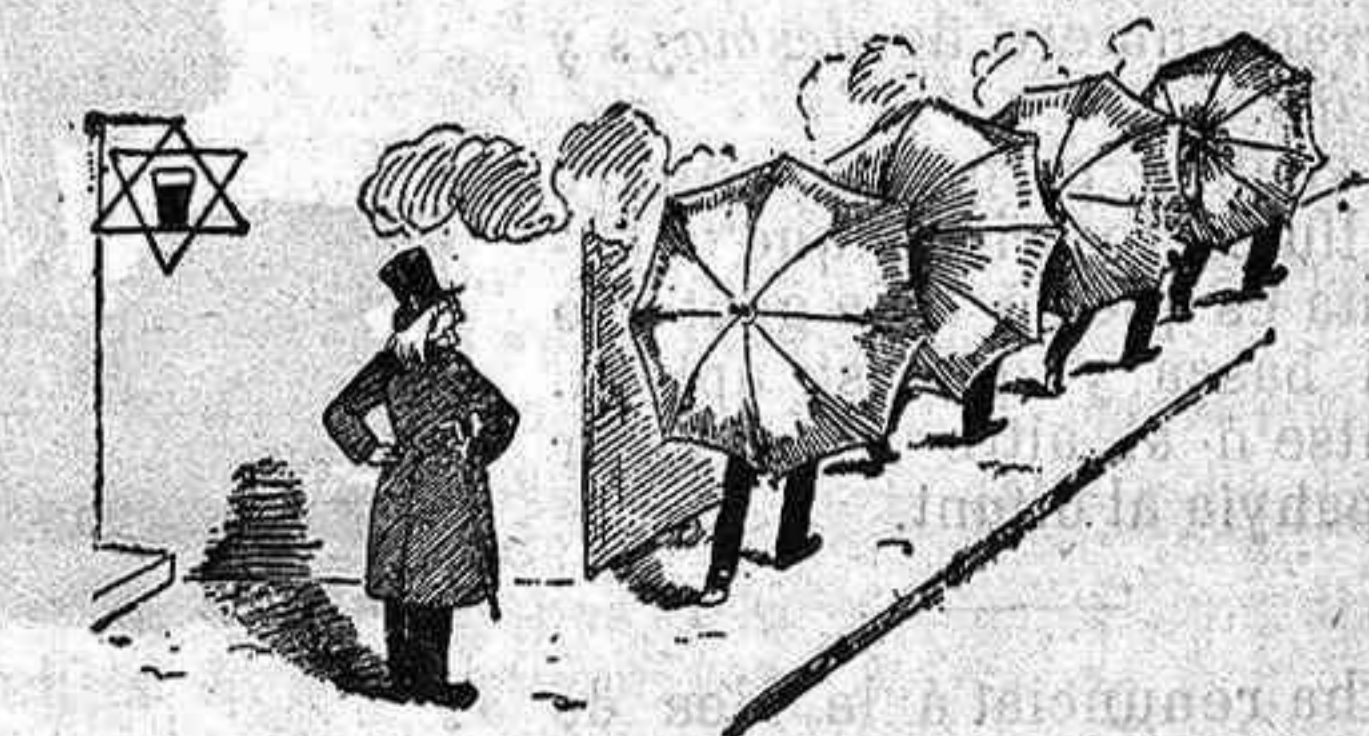
LOS ESTUDIANTS ESCAPATS.

— ¡Nadal! Ara qu' estém libres, á la cerveseria!

— ¡Mosca!... ¡'L catedràtich aquí á la porta!

— ¿Vols t' hi jugar que aquestos joves son de la mèva classe?

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, N.º 20, BARCELONA

DEMI-MONDE

á UNA peseta el tomo

Il far niente.	Las gemelas.
La Colegiala.	Entre dos fuegos.
En la misma tronera.	La niña rubia.
A salto de mata.	Entremeses.
Por un lunar.	Dos enteros y un quebrado.
Las niñas frágiles.	El mono sabio.
¡No abuse usted!	El hijo del destino.
Reservado de señoras.	La tuna.
Un cuarteto peligroso.	La reina de las peras.
Los tres besos.	La vaina del espadín.
Pensión française.	Tres eran tres...
¡No me toque usted!	La Giralda.
Estaba escrito.	Foblás II.
Una señorita del coro.	El instrumento.
Cuando ellas quieren...	Un conejo para dos.
Cinco minutos en globo.	Las de Garabatillo.
Amor sáfico.	Virgo y Capricornio.
Errar el golpe.	Consuelos conyugales.
Las tres pildoras.	Los polvos de Quiroga.
El forasterito.	Las cantonales.
¡Ponte la peluca!	Dos primos.
Amor libre.	Refugio de pecadores.
La cortesana de Smirna.	La primera fresa.
El polvo del camino.	

RAMÓN DE CAMPOAMOR

EL AMOR DE LAS MADRES

POEMA EN DOS CANTOS

Ilustraciones de Riudevets y Castaños

Ptas. 1.

JOSÉ ZORRILLA

EL CANTAR DEL ROMERO

LEYENDA EN VERSO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

EFFECTOS

DE

CLARO-OSCURO

POR D. MANUEL CUBAS

Un tomo en 8.º con una cubierta al cromo,
Ptas. 1.

Acaba de publicarse

ELISA

POR

PAUL DE KOCK

Un tomo en 8.º con láminas, Ptas. 0'50.

JUAN VALERO DE TORNOS

BARCELONA TAL CUAL ES

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

APELES MESTRES

CANSONS ILUSTRADAS

ACOMPANYADAS ALGUNAS D' ELLAS

ab música autografiada per

JOSEPH RODOREDA

Un tomo en 4.º, Ptas. 3.

EL AÑO PASADO

POR

JOSÉ YXART

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

LAS NACIONALIDADES

POR

FRANCISCO PÍ Y MARGALL

Ptas. 2.

ALGO COLECCIÓN DE POESÍAS

DE

D. JOSÉ M.ª BARRINA

con ilustraciones de J. L. Pellicer

Ptas. 3.

Obra nueva

EL SECRETO

DE

ERNESTINA

por E. DE LA CERDA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

VÍCTOR HUGO

UN LIBRO DE SUS OBRAS

Ptas. 2

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responem de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Ca-ra-va-na.
2. ID. 2.ª—Ju-li-a-na.
3. ANAGRAMA.—Ostra-Ratos.
4. ENDAVINALLA.—Cap.
5. TRENCA-CLOSCAS.—La Cartilaginotalgia.
6. CONVERSA.—Ramón.
7. GEROGLÍFICH.—Com més quintas, més quintos.

XARADAS.

I.

A n' al carrè del Hu, un dia
me entregarás dos tres-dos,
del bitllet de Loteria
que jugas ab mí y l' Ambrós.
Si 'm vols enviar la hu-tres,
que á n' aquí dalt vaig deixarla,
me sembla podrás trobarla
sobre un hu-dos dels sellés.
Després, també t' haig de dir
qu' en Quico está molt malalt,
d' un cop que va rebre ahir
jugant ab una total.

GERONI DE LA BORDETA.

II.

Ma primera es musical,
ma segona es vegetal,
l' home que no t'è cap tara,
porta tercera á la cara.
Mon total te donará
nom de un poble catalá.

MARANGI.

ANAGRAMA-CARTELL.

RECORTS Y BELLESAS
DE TOTAL

PER D. CRISPÍ HOMDEDÉU

Catedràtich que fou de la Universitat de dita
capital, soció honorari de la societat
protectora del regne
tot, etc., etc.

Obra de reconeguda importancia per totes las
classes socials, adornada ab una primorosa total
oberta sobre acer.

4.ª edició corregida y espatllada.

Preu: 4 rals.

De venta en las principals llibrerías de Barce-
lona, Ensaxe y Gracia.

CATALÉPTICH.

SINONIMIA.

Diu lo carreter Marsal
que de bon home t'è fama,
que per serví al principal,
en lo poble de Total
li trenca una tot la cama.

LINET DEL PONT.

TRENCA-CLOSCAS.

PROU TE LA DARÁ.

Formar ab aquestas lletras lo nom de una població
catalana.

SUTERO FUROR Y C.^a

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1.—Consonant.
- 7 8.—Situació de la persona.
- 5 6 4.—Cantitat
- 1 6 2 8.—Fruyta.
- 3 2 6 4 6.—Nom de dona.
- 6 4 5 6 4 7.—En las iglesias ne gastan.
- 5 3 2 6 2 6 2.—Arbre.
- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de Barcelona.
- 1 3 7 8 2 2 8.—En los estudis.
- 8 2 7 6 4 3.—Nom d' home.
- 1 8 4 7 8.—En moltas casas n' hi ha.
- 3 4 6 7.—Nom de dona.
- 4 7 8.—Part del cos humá.
- 5 6.—Pronunciació d' una lletra.
- 8.—Vocal.

R. PEKÍN.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que indica una gran regió y que
anantli trayent una lletra del darrera, donga 'ls següents
resultats: Primera: habitant de un país oceánich.—Se-
gona: plural d' un adjectiu en castellá.—Tercera: singu-
lar del mateix.—Quarta: adverbí de modo en catalá.—
Quinta: part del cos humá.—Sexta: una lletra.

ANGEL DE LA GUARDA.

GEROGLÍFICH.

× | Tals

1 | Taler

ROMÀ ESPINAT.

D' ACTUALITAT.

—Vaja, ja tens lo palmó;
ara l' haurías de dú...
—Nó, nó, que jo 'm cansaria;
val més que me 'l portis tú.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch' del Teatro, 21 y 23.